

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

XV. Epilogus ad episcopos, & generaliter ad omnes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

moris antiqui hoc tantum adiicimus, vt si quis sacerdotum, secundum statuta Valentini Concilii, ad humana decedentis episcopi membra venire commonitus pigra voluntate distulerit, appellantis clericis obeuntis episcopi apud Synodum, siue apud metropolitanum episcopum, tempore anni vnus nec faciendi Missam, nec communicandi habeat omnino licentiam. Presbyteri autem, siue ceteri clerici, quibus maior honoris locus apud eandem ecclesiam fuerit, cuius sacerdos obierit, si sollicitudine pro exequiis aut iam mortui, aut continuo antistitis morituri, ad commonendum tardi inueniantur, aut per quamcumque molestiam animi id negligere comprobentur, totius anni spatio ad poenitentiam in monasteriis deputentur. Ergo cum de exequiis episcopi decedentis talis habeatur patrum constitutio, non ab re tamen ducimus, & nunc omnibus notum fieri, quatenus nullus audeat tantum scelus perpetrare sacrilegii, & quod nefas est, legesque prohibent alicui specialiter homini fieri, hoc nemo praesumat sanctae matri ecclesiae vlllo modo facere. Et quoniam in quibusdam opportunitas locorum se offert, vt ad obitum, vel exequias alicuius ex nobis, duo vel tres episcopi conuenire possint, & vestrae amabili in Christo fraternitati ita placitum esse dignoscitur, decet vt sancta caritas se ostendat in mortuorum funeribus, quae in viuorum flagrauit pectoribus. Sane quia innotuit nobis sancta sedes apostolica, adhuc errores blasphemiasque cuiusdam vigere Photii in partibus orientis in Spiritum sanctum, quod non a Filio, nisi a Patre tantum procedat blasphemantis, hortamur vestram fraternitatem vna mecum, vt secundum admonitionem domini Romanae sedis, singuli nostrum, perspectis patrum catholicorum sententiis, de diuinae scripturae pharetris acutas proferamus sagittas potentis, ad confodiendam beluam monstri renascentis, & ad conterendum caput nequissimi serpentis.

XV.

His ita praelibatis, nunc omnes generaliter alloquamur, qui iuste & pie volunt viuere in communione sanctae ecclesiae catholicae, quae est vnum corpus Christi, cui vnus est Dominus, vna fides, vnum baptisma. Quae cum generaliter ab ipso suo capite Christo super petram, id est, super

ANNO
CHRISTI
909.

ANNO
 CHRISTI
 909.

confessionem Petri sit ædificata, manifestum tamen est, in omnem Italiam, Gallias, & Hispaniam, nullum instituisse ecclesias, nisi eos quos venerabilis Petrus, aut eius successores constituerunt sacerdotes. Et quoniam ecclesia in nostris quoque partibus, vt dictum est, super hanc petra soliditatem non tantum fundata, sed ab eo eiusque est successoribus etiam edocta, cum Dei gratia, ipsius B. Petri suffragantibus meritis, firmitatem fidei, quam primo percepit, hactenus inconcussam seruare studuit, nullaque perfidorum consortia recepit. At vero quia multi fide tantum Christiani sunt, opere vero a Christiana doctrina dissentiant, & attestante Iacobo apostolo didicimus, fidem non solum otiosam, sed etiam esse mortuam sine operibus, ait enim; *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, Iac. 2. opera autem non habet? numquid poterit fides saluare eum?* Et beatus Hieronymus: *Quid proderit, si impie agens Deum voce inuocas, quem operibus negas? Sanctus quoque papa Gregorius: Quid prodest, si Redemptori nostro per fidem iungamur, si ab eo moribus disiungamur? Itaque ille vere credit, qui exercet opere quod credit. Magnopere satagendum est, vt qui fideles esse dicuntur, si cum fidei Abraham benedici cupiunt, qui non tantum ex fide, sed ex operibus iustificari meruit, beate viuere studeant. Ille enim, vt sanctus ait Hieronymus, beatus est, qui & recte credendo bene viuuit, & bene viuendo fidem rectam custodit. Sed heu, proh dolor! nostris, nostrorumque comministrorum, & qui iam discesserunt, & qui adhuc supersunt, tam incuria, quam inscientia, perditum vitium multum, & pene innumerabiles adhuc inueniuntur in plebe ecclesiastica, cuiuscumque sexus, & ætatis, pariter & conditionis, qui ad vsque sua tempora senectutis necdum, vt debuerant, perceperere fidei notitiam simplicis, vsque adeo vt nec ipsius symboli verba salutaris, nec saltem supplicationem dominicæ nouerint orationis. Hi vero tales, etsi aliquid videatur habere bonæ conuersationis, quomodo sine fidei fundamento ædificium construunt boni operis? Et ad hæc quid excusationis prætereundum possumus, dum tales a corpore exeuntes, non ad vitam, quam non nouerunt, sed ad mortem rapiuntur æternam, quam euadere sine fide, ex qua iustus viuere creditur, minime potuerunt? Nos*

Concil. Tom. 24.

Fffff ij

ergo, vt beatus ait Gregorius, pereunte populo auctores mortis existimus, cum duces esse ad vitam debuimus. Ex nostro enim peccato populi turba prostrata est, quia faciente nostra negligentia ad vitam erudita non est. Quam terribilem nimis, imminentemque nobis & ipsis damnationem, & per nos, & per secundi ordinis confacerdotes, omnimodis euadere conemur, erudientes assidue commissos nobis, & fidei verbis, & bonorum operum exemplis: vt in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, vt non vituperetur ministerium nostrum. ne de nobis dicatur: *Sacerdotes ignorauerunt scientiam.* & item: *Sacerdotes non dixerunt ubi est Dominus, & tenentes legem nescierunt me.* & ne illam incurramus offensam, quam Heli sacerdos incurrisse dignoscitur eo quod filios suos indigne agentes non digne corripuit.

Ier. 2.

1. Reg. 4.

Generaliter omnibus. Ergo primo omnium collocet sibi vnusquisque Christianus, qui aliter Christianus vere dici & esse non potest, fundamentum Christianæ religionis, id est, fidem catholicam, vt credat in Patrem & Filium & Spiritum sanctum, vnum & verum Deum, trinum in personis, vnum in substantia. Credat nihilo minus, quod sola persona Filii pro salute nostra carnem assumpsit, in qua passus est: & resurrexit, & in celos ascendit, cum qua etiam ad iudicium venturus est. Credat & in Spiritum sanctum, & quod in baptismo per eum tribuatur omnium remissio peccatorum: & quod eius dono in ecclesia Christi per pœnitentiam, & per sacerdotale ministerium, incunctanter peccatorum detur indulgentia. Credat quoque veraciter in vera carne futuram in aduentu Christi resurrectionem omnium. Hoc veræ fidei fundamentum bonis necesse est exornetur operibus, quia sicut sine fide impossibile est placere Deo, ita & fides perfecta esse non valet, nisi per dilectionem operetur: insuper si non habeat opera, mortua est in semetipsa. Exornetur ergo sancta fides, vt vera & fructuosa sit, spe, caritate, humilitate, castitate, continentia, sobrietate, vnanimitate, concordia, iustitia, misericordia, innocētia, & simplicitate, & ceteris his similibus quæ in dilectione Dei consistunt, & proximi. Videat vnusquisque, ne eius decorē diuersis commaculet flagitiis. Inter quæ maxime hæc cauenda peruidemus, & quanto occul-

ANNO
 CHRISTI
 909.

tiora, tanto periculosiora esse pro certo scimus. Superbiam scilicet, quæ & de angelo diabolum facere, & de cælo nouit præcipitare. Inuidiam, a diabolo inuentam ad deiiciendum de paradiso hominem, & ad mortem in orbem terrarum introducendam. Odium & discordiam, prædictorum criminum sequaces, sed non minus perniciosos, quia matrem omnium virtutum caritatem expellunt, & illa fugata, omnia simul, si qua fuerint, bona opera peruertunt. Hæc igitur principaliter a fidelium cordibus sunt extirpanda, & cum his, ea quæ superius partim denotando perstrinximus, penitus abominanda. Similiter & illa, quæ quasi naturaliter in vsu habentur, sicut sunt ebrietates, comestiones, contentiones, detractiones, & inimicitia, & his similia, quæ iuxta Apostolum homines a regno Dei excludunt: *Quoniam, inquit, qui talia* Gal. 5. *agunt, regnum Dei non consequentur.* Simili modo & illa cohibenda omnimodis, quæ contra ius humanæ societatis, sicuti sunt furta, & iam superius dictæ execrabiles rapinæ, calumniæ, oppressiones, inuasiones, quæ prius reddenda, postea sunt pœnitentiæ remedio corrigenda. Inhibemus quoque modis omnibus, cum ingenti protestatione, pessimam lucri rabiem, vsurarum scilicet adinventionem, quam non minus clerici sectantur, quam laici dominici immemores præcepti, quo dicitur: *Pecuniam tuam non da-* Lemir. 25. *bis ad vsuram.* & iterum: *Non accipies a fratre tuo vsuram, nec amplius quam dedisti.* Exstant & alia diuersorum criminum mala, quæ improbat & condemnat lex diuina, pro quibus populus vastitate, & gladio, fame & pestilentia atteritur, & ecclesiæ status infirmatur, regnumque periclitatur: vt sunt nefandissimæ cum masculis aut pecoribus pollutiones pro quibus dulcis & benignus Deus noster ad amaritudinem iracundiæ tanto grauius prouocatur, quanto contra naturam fieri comprobantur: & vt sunt illa, quæ ex Paganorum ritu adhuc superesse videntur, scilicet magica, sortes, phylacteria, veneficia, diuinationes, somniorum coniectationes: quæ omnia puniri iubet lex diuina, quia manifestissime in talibus seruitus est diabolica. De quibus in Concilio Ancyrano titulo xxiii. ita scriptum est: *Qui diuinationes expetunt, & morem Gentilium subsequuntur, aut in domos suas huiuscemodi homines introducunt, exqui-*

Concil. Tom. 24.

Fffff ij

rendi aliquid arte malefica, aut expiandi causa, sub regula quinquennii iaceant, secundum gradus pœnitentiæ definitos. Similiter vnusquisque Christianus caueat & ab his, quæ videntur quidem leuia, sed contra diuina fiunt mandata, a scurrilitate & stultiloquio, a fabulis otiosis, turpibusque & obscœnis fermocinationibus. Hæc nempe pluri mi non solum in domibus & conuiujs suis loquuntur, & libenter audiunt: sed etiam, ad prouocandum Deum ad iracundiam, in basilicis illi & sanctis eius consecratis, absque respectu timoris alicuius, irreuerenter his vacare non desistunt. Seruetur sane cultus honor, & reuerentia domini diei, & sanctarum solennitatum. Ieiunium quoque tam indictum, quam etiam quatuor temporum. Cessent mendacia periculosa & noxia, quæ assidue nimis fiunt. Iuramenta, maledicta, turpia nec non cantica, & cetera his similia, quæ longum quidem est enumerare, sed per necessarium cito corrigere. Considerantes igitur, nos omnium operum & sermonum, insuper & cogitationum, reddituros esse rationem ei qui venturus est in maiestate terribili reddere vnicuique secundum quod gessit, siue bonum siue malum, & peccata siue parua siue magna non posse impunita esse: ad flagella quoque, quæ pro eisdem iam nunc iuste, grauia quidem, sed minora quam meremur, patimur, non insensibiles, non incorrigibiles, non murmurantes, manum eius ad feriendum extentam, quam ne percuteret anticipare negleximus, dum adhuc paterna pietate sicut filii verberamur, saltem ne vsque ad interuersionem, ne vsque ad animam feriat, mitigare celeri conuersione & condigna satisfactione curemus. ne sicut mali serui, & in præsentia districta animaduersione feriamur, & ad seueriora in futuro supplicia pertrahamur. Dum adhuc vacat, dum adhuc qui offensus peccata nostra propter pœnitentiam dissimulat, & vt ab eius seueritate ad illius bonitatem reuertamur blandimentis & minis clamat, non obduremus corda nostra, sicut hæctenus patres nostri & nos egimus. Peccauimus enim cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus. Iam nunc ergo reuersi ad conscientias nostras, & mala quæ gessimus diiudicantes, pura & vera confessione confiteamur Domino, quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius. Procidamus

ANNO
 CHRISTI
 909.

& ploremus ante Dominum, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster, quia benignus & misericors est, præstabilis super malitia, qui non vult mortem peccatoris, sed vt conuertatur & viuat. Si igitur ex toto corde conuersi ad Deum, veram pœnitentiam, fructusque pœnitentiæ dignos fecerimus, crebris & sanctis instantes ieiuniis, vigiliis castis, illique bene complacitis, & orationibus salso lacrymarum imbre perfusis, cum eleemosynis iustis, ceterisque misericordiæ & caritatis operibus, atque profiteamur nos ad pristina impietatum nostrarum scelera nunquam redituros, iuuante eius gratia, sine quo nihil possumus: si in istis perseuerauerimus, satisfaciētes Deo & ecclesiæ de præteritis peccatis per pœnitentiæ dolorem, per humilitatis gemitum, & per contriti cordis sacrificium, cito eius, qui cor contritum & humiliatum non spernit, & cui proprium est misereri semper & parcere, misericordiam consequemur. Cito dicimus, quia apud benignum Deum non tam valet mensura temporis, quam doloris. Ipse enim per prophetam loquitur dicens: *Cum conuersus ingemueris, saluus eris.* itemque: *Impietas impii non nocebit ei, in quacumque die conuersus fuerit ab impietate sua.* Cum ergo tanta sit benignitas Domini Dei nostri, non negligamus, non differamus, non tardemus conuerti ad ipsum, sed sicut nos hortatur sanctus Paulus apostolus, *adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ eius, vt misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno,* per Iesum Christum Dominum nostrum, cui est cum coæterno Patre, & Spiritu sancto virtus & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM.

Heriueus Rhemorum archiepiscopus his edictis annuens subscripsit.

Vuito Rothomagensium episcopus subscripsit.

Rodulfus Laudunensis præsul subscripsit.

Erluinus Beluacensium episcopus subscripsit.

Raubertus Nouiomagorum episcopus subscripsit.

Letoldus Catalaunicus episcopus subscripsit.

Abbo Suesforum episcopus subscripsit.

Stephanus Cameracensis episcopus subscripsit.

Hucbertus Meldensis ecclesiæ episcopus subscripsit.

Fffff iiij